

Liquidatie klein pensioenfonds blijft

Jean-Louis d'Hooghe
en Max Bogaard

Het kabinet wil niet-gelieerde ondernemingen, met elk hun eigen pensioenfonds in de gelegenheid stellen in één pensioenfonds samen te werken, het zogenaamde multi-ondernemingenpensioenfonds ofwel multi-opf. Maar blijft de samenwerking beperkt tot de vorming van gezamenlijke bestuursorganen, dan dalen de uitvoeringskosten te weinig.

Met de introductie van de principes van goed pensioenfondsbestuur in de Pensioenwet, het financieel toetsingskader en de informatievoorschriften die de Pensioenwet stelt, zijn de uitvoeringskosten van ondernemingspensioenfonds de laatste jaren sterk toegenomen. Zeker als een fonds slechts een beperkt aantal actieve deelnemers heeft, hebben de uitvoeringskosten een groot effect op de pensioenpremie. Sociale partners zijn niet langer bereid die hogere premie te betalen, waardoor veel kleine fondsen overgaan tot liquidatie.

Bij een multi-opf hoeft er geen band te bestaan tussen de betrokken ondernemingen. Ringfencing is daarbij het uitgangspunt: elk

Pensioenorganisatie ABP/APG in Heerlen.

Foto: Peter Hilz

pensioenfonds dat toetreedt, behoudt zijn eigen afgescheiden vermogen, met een eigen premiebeleid, beleggingsbeleid en een eigen dekkingsgraad. Bovendien is er vooral op het bestuurlijke vlak voordeel te behalen in een multi-opf.

Door de steeds turbulentere omgeving, de toegenomen eisen en het scherpere toezicht door De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten is de bestuurlijke druk bij met name kleine fondsen aanzienlijk. Bestuursorganen kunnen nog maar moeilijk bemenst worden en ook bestuursopvolging is een probleem.

Deskundigheidseisen noodzaken tot voortdurende bijscholing van betrokkenen. Een multi-opf biedt dan zeker uitkomst. Een multi-opf heeft maar één bestuur, één deelnemersraad, één verantwoordingsorgaan en één intern toezichtorgaan. Door fusie van een aantal pensioenfonds tot een multi-opf kan een (groot) aantal organen worden samengevoegd. Dit levert een aanzienlijke verlichting van de bestuurslast op. Ook opent dit de weg naar meer — onafhankelijke — professionele bestuurders.

Maar maakt het multi-opf nu een einde aan de liquidatiegolf van

ondernemingspensioenfonds? Dat hangt ervan af. Nu ringfencing juist als uitgangspunt is genomen, blijven de vermogens van de fusende pensioenfonds gescheiden. Er ontstaat dus geen ongewenste solidariteit. Maar de verschillende fondsen voeren nog steeds hun eigen pensioenbeleid, beleggingsbeleid, premiebeleid, toelagenbeleid en moeten hun eigen jaarrekening opstellen.

Voor kleine pensioenfonds die veelal juist uit kostenooptpunt liquideren, is een multi-opf die zich beperkt tot de vorming van gezamenlijke bestuursorganen geen oplossing. De uitvoeringskosten dalen dan onvoldoende.

Alleen als een fonds al voldoende kritische massa heeft, is samenwerken in een multi-opf zinvol. Is dat niet het geval, dan blijven de gang naar een verzekeraar of vrijwillige aansluiting bij een bedrijfstakpensioenfonds als opties over. Dus of het nu ingediende wetsontwerp aan de liquidatiegolf een definitief einde maakt, is nog maar de vraag.

Jean-Louis d'Hooghe is pensioenconsultant en eigenaar van Pensions@Work. Max Bogaard is pensioenconsultant en eigenaar van Bogaard Pensioen Consultancy.